

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЇ

НИКІТИНА Діана, здобувачка вищої освіти
Спеціальність 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет

***Анотація:** Висвітлено як сучасна глобалізація та цифровізація здійснюють суттєвий вплив на облік та аудит, створюючи нові можливості та виклики. Доведена необхідність уніфікації стандартів, впровадження МСФЗ і МСА, автоматизації облікових процесів, використання Big Data, штучного інтелекту, блокчейну та хмарних сховищ. Зроблено акцент на тому, що для перехідного періоду важливо підвищувати кваліфікацію фахівців, розвивати нормативну базу та інвестувати у сучасні технології і інформаційну безпеку.*

***Ключові слова:** бухгалтерський облік, аудит, автоматизація, інформаційна безпека, міжнародні стандарти, штучний інтелект.*

Глобалізація економіки призводить до необхідності уніфікації облікових стандартів, створення єдиних підходів до звітності та аудиту на міжнародному рівні. Цифровізація бухгалтерського обліку передбачає впровадження інформаційних систем, що автоматизують облікові процеси, забезпечують електронний документообіг та своєчасне формування звітності. Як показують дослідження, цифрові інструменти не лише оптимізують рутинні завдання, а й підвищують прозорість фінансової інформації [1]. Міжнародні стандарти фінансової звітності та Міжнародні стандарти аудиту стають основою для національних регулятивних систем.

Україна активно інтегрується у цей процес, запроваджуючи МСФЗ та адаптуючи національне законодавство до міжнародних вимог [2]. Також активно впроваджуються вимоги щодо електронної звітності, використання електронних рахунків-фактур, звітів, накладних, податкових декларацій, касових документів, платіжних доручень та інших облікових документів [3]. Зростання обсягу міжнародної торгівлі та інвестицій створює потребу у фахівцях, здатних вести облік складних транскордонних операцій, включно з валютним обліком, трансфертним ціноутворенням та оподаткуванням. Особливо важливим стає облік операцій з криптовалютами та цифровими активами, що вимагає нових підходів до класифікації та їх оцінки.

Впровадження сучасних ERP-систем, Big-Data, блокчейн технології, спеціалізовані облікові програми забезпечення кардинально змінюють характер роботи бухгалтера. Роботизація процесів дозволяє автоматизувати повторювані завдання, такі як обробка рахунків, звірка банківських виписок, підготовка стандартної звітності. Це не лише підвищує ефективність, але й зменшує ймовірність помилок, пов'язані з людською неухважністю. [4]

Застосування штучного інтелекту революціонує аудиторську діяльність. AI-системи можуть аналізувати транзакції замість традиційної вибіркової перевірки, що підвищує якість аудиту. Технології дозволяють автоматично аналізувати контракти, протоколи та інші текстові документи, виділяючи ключову інформацію для аудиторських процедур.

Перехід на хмарні системи дозволяє забезпечити доступ до облікової інформації з будь-якої точки світу. Хмарні сховища забезпечують автоматичне резервне копіювання, високий рівень безпеки та масштабованість.

Глобалізація та цифровізація створюють як нові можливості, так і серйозні виклики у сфері обліку та аудиту. Успішна адаптація потребує розвитку технічних навичок, включно з роботою в Excel, ERP-системах, аналітичними інструментами та базами даних. Базові знання Python, SQL та роботи зі ШІ стають важливим для конкурентоспроможності бухгалтерів та аудиторів.[4]

Впровадження нових технологій створює нові види ризиків. Кіберзагрози, збої в роботі систем, захист конфіденційної фінансової інформації. Це передбачає застосування шифрування даних, використання антивірусних програм, флаєрволів та впровадження багатофакторної аутентифікації для захисту бухгалтерських систем. Проблемою є також недостатня обізнаність персоналу щодо основ інформаційної безпеки та неусвідомлення ризиків, пов'язаних з необережним поводженням з електронними документами, паролями, доступами до корпоративних систем, значно підвищує ризик внутрішніх загроз. Тому підприємствам слід вкладати кошти в навчання працівників, забезпечуючи їх відповідними курсами для мінімізації ризиків, що виникають через людські помилки [1].

Розвиток бухгалтерського обліку та аудиту в умовах глобалізації та цифровізації потребує впровадження міжнародних стандартів, сучасних технологій та підвищення кваліфікації фахівців. Комплексне поєднання стандартів, технологій і підготовки персоналу дозволяє побудувати високоефективну систему бухгалтерського обліку та аудиту.

Література:

1. Potryvaieva, N., Dubinina, M., Cheban, Yu., Syrtseva, S., & Luhova, O. (2024). Digitalisation of accounting of agricultural enterprises: National and international experience. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*, 28(4), 41-53. doi: 10.56407/bs.agrarian/4.2024.41 [Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science, Vol 28, No 4, 2024-41-53.pdf](#)

2. Про схвалення Стратегії застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80#Text> (дата звернення: 29.09.2025).

3. Ганяйло О. М., Савченко Н. М., Савченко Р. О. Нормативно-правове забезпечення електронної звітності та документообігу: огляд становлення і розвитку <https://modecon.mnau.edu.ua/regulatory-and-legal-support-of/>

4. Spilnyk, P., Zabihailo, V., and Zabihailo, O. (2024). Digital transformation in accounting: trends and perspectives. *Economic analysis*, 34 (2), 372-384. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.02.372>

Abstract: *The scientific work highlights how modern globalization and digitalization significantly impact accounting and auditing, creating new opportunities and challenges. The necessity of standard unification, implementation of IFRS and ISA, automation of accounting processes, and the use of Big Data, artificial intelligence, blockchain, and cloud storage has been demonstrated. Emphasis is placed on the importance of enhancing the qualifications of specialists, developing the regulatory framework, and investing in modern technologies and information security during the transitional period.*

Keywords: *accounting, auditing, automation, information security, international standards, artificial intelligence*

**Науковий керівник – ПОТРИВАЄВА Наталя,
д-р екон. наук, професорка,
професорка кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв**